

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË MINISTRISË SË MJEDISIT PLANIFIKIMIT HAPËSINOR DHE INFRASTRUKTURËS PËR VITIN 2024

Prishtinë, qershor 2025

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2024, në përputhje me Ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës (MMPHI), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2024.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjes/ve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme, Ligjin nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime) dhe Rregulloren MF, Nr. 01/2017 për raportim vjetor financiar nga organizatat buxhetore.

Baza për Opinion të Kualifikuar

- B1 Regjistri i pasurive kapitale i prezantuar në PFV ishte mbivlerësuar për efektin neto prej 30,855,845€ si pasojë e gabimeve në regjistrimin e pasurive kapitale dhe mosaplikimit të zhvlerësimit për projekte të përfunduara, si dhe regjistri i pasurive jo kapitale ishte nënvlerësuar për 228,289€ si pasojë e mos regjistrimit të pasurive jo kapitale;
- B2 Detyrimet kontingjente të prezantuara në PFV ishin nënvlerësuar për efektin neto prej 4,193,072€;
- B3 Shpenzimet ishin keq klasifikuar në vlerë prej 2,974,407€, duke ndikuar në mbivlerësimin/nënvlerësimin e kategorive jo adekuatë;
- B4 MMPHI kishte realizuar pagesa në vlerë 465,568€ për 62 të punësuar për të cilët nuk kishte evidenca të vijueshmërisë në punë.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- B5 Ministria përkundër rregullave ka aplikuar pragun apo tavanin plus/minus tridhjetë përqind (30%) për pozicione të kontratat me çmim për njësi. Kjo ka rezultuar me tejkalim të vlerës së këtyre pozicioneve për 1,326,027€ (në vlerë të përbashkët);
- B6 Në dhjetë (10) kontrata ishin bërë ndryshime të sasive të kontraktuara duke rritur/zvogëluar sasinë e realizuar pa aprovime paraprake dhe si rezultat tejkalimet e sasive ishin deri në 49 pozicione apo në vlerë deri në 429,011€.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Çështje tjetër

- 1 Mostrat e auditimit të cilat ishin informata të klasifikuara apo që ishin në procedura hetimore nuk janë mbuluar me procedurat audituese.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Ministri është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objekivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve.

Fushat që kërkojnë më tepër fokus janë çështjet me ndikim në opinionin financiar që kryesisht lidhen me një paraqitje jo të saktë të shpalosjeve përkatësisht gjendjes së pasurisë dhe detyrimeve kontigjente. Sa i përket fushës së shpenzimeve edhe këtë vit janë evidentuar raste të keq klasifikimit të shpenzimeve si dhe kompensimi i të punësuarve në mungesë të evidencave të vijueshmërisë në punë.

Sa i përket pajtueshmërisë me legjislacionin dhe rregulloret e zbatueshme, fokus i veçantë duhet t'i kushtohet menaxhimit të kontratave për mirëmbajtje të rrugëve duke evituar tejkalimet e vlerave të lejuara të shpenzimit si dhe ndryshimit të kushteve kontraktuale. Veprime shtesë janë të domosdoshme edhe në menaxhimin dhe implementimin e projekteve kapitale lidhur me vonesat në realizimin e tyre.

Në kontekst të pagesave, duhet parandaluar shpenzimet përmes vendimeve gjyqësore që kryesisht kanë të bëjnë me konteste të shpronësimit, të cilat në vazhdimësi po i shkaktojnë ministrisë kosto shtesë për kamatë dhe shpenzime gjyqësore. Masa konkrete duhet të merren edhe tek menaxhimi më i mirë llogarive të arkëtueshme, përkatësisht të sigurohen mekanizma efikas për vlerësim dhe arkëtim të borxheve që i kontribuojnë rritjes së të hyrave.

Gjetjet dhe rekomandimet kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik.

Ky raport ka rezultuar me 13 rekomandime, ku të gjitha janë rekomandime të përsëritura. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja B1 - Mangësi në procesin e regjistrimit të pasurive

Gjetja Neni 10 i Rregullores Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare përcakton se "Të gjitha pasuritë jo financiare pas pranimi në pronësi dhe mbikëqyrje të organizatës buxhetore, pavarësisht a janë të paguara apo pjesërisht të paguara, duhet të regjistrohen në regjistrat kontabël dhe të jenë objekt i inventarizimit dhe i vlerësimit". Neni 11.3 përcakton se "Pas përfundimit të procesit të investimit pasuria jo financiare kapitale do të klasifikohet si pasuri jo financiare në përdorim. Nga momenti i aftësisht të pasurisë për përdorim do të zbatohet edhe zhvlerësimi". Tutje, neni 6.3 i kësaj rregulloreje përcakton: "Pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin "e-pasuria".

Ne kemi identifikuar disa mangësi sa i përket regjistrimit të pasurive, të cilat

kanë ndikuar që regjistri i pasurive kapitale të mbivlerësohet për 30,855,845€ si pasojë e gabimeve në regjistrimin e pasurive kapitale, si dhe regjistri i pasurive jo kapitale të nënvlerësohet për 228,289€ si pasojë e mos regjistrimit të pasurive jo kapitale.

Mangësitë e identifikuar përfshijnë:

- Projekti "Zgjatja e pistës, ngritja e sistemit instrumental të aterimit dhe sistemit të radio-komunikimeve në Aeroportin Ndërkombëtar të Prishtinës Adem Jashari" është i regjistruar në regjistrin e pasurive kapitale të MMPHI-së si pasuri në përdorim me vlerën e kontratës/pagesave prej 33,566,305€. Ky projekt ishte financuar nga MMPHI por që nuk ishte në pronësi të saj. Ngase, bazuar në kontratën e nënshkruar ndërmjet MMPHI-së dhe Limak Kosovo International Airport, kemi vërejtur se kontrata përcakton që shfrytëzuesi mirëmban pjesën e zgjatur të pistës, rrugët e taksimit dhe sistemin e ndriçimit (AGL) pa të drejtë kompensimi. Po ashtu, kontrata specifikon se pjesa tjetër e projektit - pajisjet, sistemet dhe grupet e sistemeve - janë pronësi e Agjencisë së Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA-së) dhe mirëmbahen nga ASHNA. Rrjedhimisht, regjistri i pasurive kapitale është i mbivlerësuar për vlerën neto prej 30,881,001€ (pas aplikimit të zhvlerësimit). Për më tepër, ndërlidhur me këtë projekt, regjistri i pasurive kapitale ishte mbivlerësuar edhe për vlerën e pagesave për inxhinierin e pavarur për zbatimin e projektit të cilat ishin regjistruar si investime në vijim në vlerë 1,093,437€;
- Projekti "Autostrada R6 Prishtinë - Hani i Elezit" ishte regjistruar në regjistrin e pasurive kapitale si projekt i përfunduar me 24.12.2019, përderisa raporti për përfundimin e këtij projekti ishte bërë në tetor 2019. Rrjedhimisht, vlera neto në librin e pasurive ishte mbivlerësuar për efektin e mos aplikimit të zhvlerësimit prej 5,964,667€. Duhet theksuar se për të njëjtën çështje është dhënë rekomandim edhe në vitin e kaluar. Përmirësimi i projektit në regjistra nuk është aplikuar si duhet, prandaj ka ndikuar në mbivlerësimin e regjistrit përsëri;
- Në gjashtë (6) raste, pagesat në vlerë 7,193,800€ për projekte të ndryshme kapitale nuk ishin regjistruar në regjistrin e pasurive kapitale të cilat kanë shkaktuar nënvlerësim të pasurive kapitale për vlerën e njëjtë;
- Ministria vazhdon të mbajë si investim në vijim një projekt kapital në vlerë 2,947,732€, i cili ka përfunduar dhe është bërë pranimi teknik në mars të vitit 2024. Si rezultat i regjistrimit në klasën joadekuate dhe mos aplikimit të zhvlerësimit, pasuria ishte e mbivlerësuar në efektin neto në regjistra për 110,540€;
- Në regjistrin e pasurive jo kapitale nuk ishin regjistruar 14 pagesa për blerjen e pajisjeve të IT dhe pajisjeve tjera në vlerë 228,289€, duke shkaktuar nënvlerësim të pasurive jo kapitale për këtë vlerë. Prej tyre 6 pagesa janë të vitit 2022 të cilat janë trajtuar në raportin e auditimit për dy vitet paraprake.

Kjo gjendje ishte për shkak të pakujdesisë dhe mos funksionimit të kontrolleve të brendshme në procesin e menaxhimit të pasurive si dhe mungesës së njohurive lidhur me kapitalizmin e shpenzimeve në procesin e regjistrimit të pasurive.

Ndikimi

Gabimet në regjistrimin e pasurive, mos regjistrimi i tyre në klasën e duhur si dhe kapitalizimi i shpenzimeve të cilat nuk i plotësojnë kriteret e

shpenzimeve kapitale ka ndikuar në mbivlerësimin/nënvlerësimin e regjistrave të pasurive si dhe paraqet prezantim jo të drejtë dhe jo të saktë të pasurive në PFV.

Rekomandimi B1 Ministri duhet të shtojë kontrollet në regjistrimin e pasurive si dhe të siguroj se regjistri i pasurive është i plotë, pasuritë janë regjistruar drejtë dhe reflektojnë vlerën e saktë të tyre në regjistra. Tutje, të siguroj që departamentet përkatëse të bashkëpunojnë me zyrtarin e pasurive për të identifikuar të gjitha projektet e përfunduara, në mënyrë që pasuritë të regjistrohen si pasuri në përdorim dhe të llogaritet zhvlerësimi i tyre.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Shpalosje jo e saktë e detyrimeve kontigjente në PFV

Gjetja Sipas nenit 18 të Rregullores nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar, “Organizatrat buxhetore në harmoni me LMFPP-në raportojnë të gjitha detyrimet kontigjente”.

Detyrimet kontigjente të shpalosura nga Ministria kryesisht kanë të bëjnë me konteste gjyqësore për shpronësim. Prandaj, për prezantimin e vlerës së tyre në PFV, Ministria për vitin 2024 ka përdorur metodën e supozuar duke llogaritur rreth 50% të vlerës së vlerësuar sipas vendimit përfundimtar të Qeverisë për shpronësimet. Ne kemi identifikuar se detyrimet kontigjente të prezantuara në PFV ishin nënvlerësuar/mbivlerësuar si rezultat i mangësive në vijim:

- Në pesë (5) raste, vlera e ankesave dhe pretendimeve gjyqësore ishte më e ulët se vlera e prezantuar në PFV, duke çuar në mbivlerësimin e detyrimeve kontigjente për 1,158,872€; dhe
- Në katër (4) raste, vlera e ankesave dhe pretendimeve gjyqësore ishte më e lartë se vlera e prezantuar në PFV, e cila ka rezultuar në nënvlerësimin e vlerës së detyrimeve kontigjente për 5,422,511€.
- Në tre (3) raste të evidentuara, lista e detyrimeve kontigjente përfshinë lëndë ndaj të cilave nuk ekziston më një ekspozim financiar real. Përkatësisht, në dy prej këtyre rasteve, çështjet janë përmbyllur dhe pagesat janë ekzekutuar nga Ministria, njëra me vlerë 70,567€ ndërsa tjetra nuk ka pasur vlerë monetare në regjistër. Në rastin e tretë, paditësi është tërhequr nga padia, duke e përjashtuar mundësinë e krijimit të një detyrimi financiar ndaj institucionit.

Kjo ka ndodhur si rezultat i mangësive në funksionimin e kontrolleve të brendshme gjatë procedimit të lëndëve për raportimin e detyrimeve kontigjente në PFV.

Ndikimi Prezantimi i detyrimeve kontigjente në vlera jo të sakta ndikon që palët e interesit apo shfrytëzuesit e PFV të mos informohen drejtë dhe saktë lidhur me shpalosjen e këtyre detyrimeve, njëherit ndikon në planifikim jo të mirë të buxhetit për vitin vijues.

Rekomandimi B2 Ministri duhet të siguroj që detyrimet kontigjente prezantohen në shuma të sakta dhe se mbahen evidenca të plota me dëshmi mbështetëse lidhur me çështjet që janë në procedurë gjyqësore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Klasifikim jo adekuat i shpenzimeve**Gjetja**

Sipas nenit 18 pikës 3 të rregullës financiare Nr. 01/2013 Shpenzimi i parave publike, shpenzimet duhet të kenë kodet adekuate, të përcaktuara me planin kontabël, po ashtu me Udhëzuesin e planit kontabël të Thesarit janë përcaktuar kodet dhe kategoritë përkatëse të shpenzimeve që OB duhet të aplikojnë.

Shpenzimet ishin keq klasifikuar në vlerë prej 2,974,407€, duke ndikuar në mbivlerësimin/nënvlerësimin e kategorive jo adekuate. Përkatësisht:

- Nga kategoria e investimeve kapitale ishin paguar 2,766,595€ për mallra dhe shërbime. Ngase, pagesat kishin të bëjnë me pagesën e shpenzimeve të kamatës dhe shpenzimeve tjera procedurale si dhe kompensimin e dëmeve të shkaktuara nga ministria ndaj operatorit ekonomik; dhe
- Nga kategoria e mallra dhe shërbimeve ishin paguar 207,812€ për investime kapitale, si rezultat i ekzekutimit të pagesave për shpronësimet.

Klasifikimi jo adekuat i shpenzimeve ishte rezultat i mos funksionimit të mirë të kontroleve të brendshme në planifikimin e buxhetit si dhe realizimin e tij.

Ndikimi

Pagesat e kryera nga kategoritë jo adekuate ekonomike ndikojnë në prezantim jo të drejtë të shpenzimeve duke ofruar informata jo të sakta për lexuesit e PFV. Po ashtu, duke mbivlerësuar/nënvlerësuar kategoritë ekonomike për vlerën e këtyre shpenzimeve.

Rekomandimi B3

Ministri duhet të sigurojë se janë ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme që pagesat dhe regjistrimi i shpenzimeve të bëhen në kodet ekonomike përkatëse, për të mundësuar raportim të drejtë të tyre në PFV në përputhje me planin kontabël.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B4 - Mungesa e evidencave për vijueshmëri në punë****Gjetja**

Neni 9 i Rregullores (QRK) Nr.10/2022 Për Orarin e Punës dhe Pushimet e Zyrtarëve, përcakton se "Çdo zyrtar publik është i obliguar që të shënohet në librin e vijueshmërisë në punë ose në regjistrin elektronik, varësisht se cilën ka në përdorim institucioni ". Po ashtu, neni 17.2 i Rregullores së re (QRK) Nr.04/2024 Për orarin e punës, pushimet dhe vijueshmërinë zyrtarëve publik, përcakton se "Vijueshmëria në punë e zyrtarit publik evidentohet përmes regjistrimit në sistemin elektronik që administrohet në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale." Tutje, neni 17.3 përcakton se "Kur nuk është e mundur për arsye teknike, vijueshmëria në punë e zyrtarit publik bëhet përmes regjistrimit në librat evidentues".

MMPHI ende nuk ka të rregulluar çështjen e stafit (62 punonjës të komunitetit serb) të cilët paguhën por nuk kanë vijueshmëri në punë. Ndonëse kjo situatë po përsëritet, ministria ende nuk ka arritur të ndërmerr masa konkrete në sistemin, angazhimin dhe monitorimin e kësaj kategorie të të punësuarve. Buxheti i shpenzuar për pagat e tyre për vitin 2024 ishte 465,568€.

Për ministrinë kjo çështje është mjaft sfiduese për sistemimin e tyre në hapësira të përcaktuara të punës, për faktin që edhe nuk kanë objektiva të përcaktuara të punës, prandaj edhe nuk zhvillojnë asnjë aktivitet në ministri.

Ndikimi

Pagesat e punonjësve në mungesë të dëshmive për vijueshmëri në punë dhe në mungesë të angazhimit për kryerjen e detyrave zyrtare, konsiderohen si pagesa të pa arsyetuara dhe dëmtojnë buxhetin e ministrisë.

Rekomandimi B4

Ministri duhet të analizoj situatën e krijuar duke siguruar se janë vlerësuar të gjitha mundësitë për gjetjen e një zgjidhje, dhe të ndërmerren veprime të cilat janë në përputhje me kërkesat ligjore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja B5 - Tejkalim i pagesave për pozicione për kontratat me çmim për njësi

Gjetja Neni 54.15 i Rregullores Nr. 001/2022 për prokurim publik, përcakton se kurdo që Autoriteti kontraktues nuk dinë sasi të indikative, kontratat me çmime për njësi, AK duhet të përcaktoj peshët në bazë të rëndësisë së secilës "kategori të shërbimeve" ose secilit "artikull" në mënyrë që Autoriteti Kontraktues të përcaktoj se cila është oferta me çmimin më të ulët, në këto raste nuk vlen pragu apo tavan plus/minus tridhjetë përqind (30%).

Në 13 raste kemi identifikuar se ministria ka përdorur kontrata ⁵ publike kornizë me çmimin për njësi duke specifikuar edhe sasi të indikative/vlerën e parashikuar për një vit, dhe përkundër rregullave, ka aplikuar pragu apo tavan plus/minus tridhjetë përqind (30%) në pozicione. Kjo ka rezultuar me tejkalim të vlerës së këtyre pozicioneve nga dy (2) pozicione deri në 58 pozicione me vlerë të përbashkët 1,326,027€, prej tyre pesë (5) raste ishte tejkaluar edhe vlera e parashikuar e kontratave për një vit.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos funksionimit të duhur të kontrolleve nga menaxherët e kontratës lidhur me pajtueshmërinë ligjore gjatë realizimit të kontratave.

Ndikimi Mos respektimi i dispozitave ligjore sipas llojit të kontratave ndikon në tejkalim të shpenzimeve dhe njëkohësisht sjellë vështirësi në realizimin e projekteve tjera të ministrisë.

Rekomandimi B5 Ministri duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës kontrolle të duhura në respektimin e dispozitave ligjore, përkatësisht kushteve të pagesave të parapara sipas llojit të kontratave, në mënyrë që të mos krijohen shpenzime përtej planifikimit të tyre kontraktual.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B6 - Ndryshime në sasi të paramasës pa aprovim paraprak

Gjetja Neni 61.22 dhe 61.23 të Rregullave dhe UOPP theksojnë se aty ku ndryshohet kontrata me qëllim të ndryshimit të termave dhe kushteve fillestare, ndryshimi i kontratës do të përgatitet nga departamenti i prokurimit, si dhe ndryshimi i kontratës nuk do t'i lëshohet operatorit ekonomik para marrjes së aprovimit nga ZKA.

Kemi evidentuar dhjetë (10) kontrata në të cilat kishte pasur ndryshime të sasive të kontraktuara duke rritur/zvogëluar sasinë e realizuar por pa rritur çmimin total të kontratës. Ndryshimet ishin prej një (1) deri 49 pozicione apo në vlerë prej 5,684€ deri në 429,011€. Vlen të theksohet se, tre (3) prej tyre, tejkalimet ishin për pozicionet të cilat ishin të aneks kontratës.

Për këto ndryshime nuk ishin marrë aprovimet e nevojshme nga ZKA.

Këto mangësi kishin ndodhur si pasojë e planifikimit jo të mirë të projekteve dhe mos funksionimit të kontrolleve të duhura lidhur me mbikëqyrjen e këtyre projekteve.

Ndikimi Ndryshimi i paramasës së projektuar dhe të kontraktuar në mungesë të aprovimeve të duhura rrezikon që realizimi i punëve të mos jetë në pajtim me kërkesat e projektit. Kjo mund të ndikojë në cilësinë e punëve të kryera dhe në përmbushjen e kontratës sipas objektivave të përcaktuara si dhe rrit mundësinë për manipulime me pozicionet dhe paramasën e tenderit fillestar.

Rekomandimi B6 Ministri përmes menaxherëve të kontratave duhet të sigurohet se për çdo devijim nga termat dhe kushtet e kontratave të kërkojnë pëlqimet paraprake dhe aprovimet përkatëse në përputhje me rregullat e aplikueshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 225,179,189€, prej tyre ishin shpenzuar 176,032,919€ apo 78%. Këto shpenzime kryesisht kanë të bëjnë me ndërtimin dhe asfaltimin e rrugëve, pagesa për shpronësime të tokave, bashkëfinancime të projekteve bazuar në Memorandumet me komunat, rregullime të lumenjve etj.

Çështja B7 - Vonesa në realizimin e projekteve

Gjetja

Në kontratat e nënshkruara ndërmjet ministrisë dhe operatorëve ekonomik përcaktohet afati kohor për realizimin e punimeve.

Në shtatë (7) raste, kemi vërejtur që punimet nuk ishin realizuar sipas planit dinamik siç parashihej me kontratë. Rastet e identifikuara janë:

- Kontrata “Ndërtimi i Tranzitit në Malishevë ” Loti 1, në vlerë 959,026€ ishte nënshkruar me datë 14.06.2019. Sipas kontratës data e fillimit të punëve ishte 04.07.2019, dhe përfundimi për 180 ditë pune. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 142,496€, apo 15% e vlerës së kontraktuar. Vonesat në realizimin e kontratës ishin për shkak të problemeve pronësore.
- Kontrata “Ndërtimi i Autoudhës A7.1- Dheu i Bardhë-Udhëkryqi Bresalc Loti 1” në vlerë 18,468,427€ ishte nënshkruar me datën 13.02.2018. Sipas nenit 7 të kontratës, afati kohor i përfundimit të punimeve është 30 muaj nga data e nënshkrimit të kontratës. Lidhur me këtë projekt ishte nënshkruar edhe një aneks kontratë me datën 14.06.2019 në vlerë 1,843,392€ me afat 60 ditë për realizim të punëve. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 16,446,607€, apo 89%.
Kontrata “Asfaltimi i Rrugës lokale nga kryqëzimi N25 - Grejkoc-Rrafshi Livadheve” kontrata në vlerë 2,980,445€ ishte nënshkruar me datën 06.05.2020 (aneks kontrata me vlerë 297,248€ me datën 03.12.2021), dhe realizimi i punëve ishte për 15 muaj. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 1,775,963€, apo 54% e vlerës së kontraktuar.
- Kontrata “Zgjerimi i rrugë Nationale N9.1, segmenti Dollc-Gjakovë - Loti 1” në vlerë 4,616,601€ ishte nënshkruar me datën 11.03.2019. Sipas kushteve të veçanta të kontratës, afati kohor i përfundimit të punimeve është 200 ditë. Lidhur me këtë projekt ishte nënshkruar edhe një aneks kontratë me datën 17.09.2019 në vlerë 460,273€ me afat 35 ditë për realizim të punëve. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 4,436,671€ apo 87%.
- Kontrata “Ndërtimi i Autoudhës A7.1 Kryqëzimi me disnivel A6/A7.1 (Banullë) Dheu i Bardhë Lot 8” në vlerë 11,913,157€ ishte nënshkruar me datën 13.02.2018. Sipas kontratës, afati kohor i përfundimit të punimeve është 30 muaj nga data e nënshkrimit të kontratës. Lidhur me këtë projekt ishte nënshkruar edhe tre aneks kontrata me vlerë të përbashkët prej 1,191,160€. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 8,374,944€, apo 64%.
- Kontrata “Ndërtimi i Autoudhës A7.1 Kryqëzimi me disnivel A6/A7.1 (Banullë) Dheu i Bardhë Lot 6” në vlerë 11,633,267€ ishte nënshkruar

me datën 19.12.2017. Sipas kontratës, afati kohor i përfundimit të punimeve është 30 muaj nga data e nënshkrimit të kontratës. Lidhur me këtë projekt, në vitin 2022 ishte nënshkruar edhe një aneks kontratë në vlerë 1,138,818€. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 10,164,130€, apo 80%.

- Kontrata “Asfaltimi i rrugës Livadhet e Istogut-Mokna faza e I-rë” në vlerë 855,185€ ishte nënshkruar me datën 28.12.2020. Sipas kontratës, afati kohor i përfundimit të punimeve është 01.12.2022. Vlera e punëve të realizuara deri në fund të vitit 2024 ishte 715,982€, apo 84%.

Kjo gjendje ishte ndikuar nga iniciimi i projekteve kapitale në mungesë të një analize të mirëfilltë. Po ashtu, kanë ndikuar problemet me shpronësimin e tokave, gabimet në hartimin e projekteve ekzekutive, ku gjatë realizimit të punëve ka rezultuar se nuk përshtaten me gjendjen e terrenit etj.

Ndikimi

Vonesat në përfundimin e projekteve ndikojnë që ministria të mos arrijë objektivat e përcaktuara, vështirësi në qarkullimin e qytetarëve në rrugët e caktuara dhe njëherësh mund të shkaktojnë vështirësi buxhetore për vitet pasuese.

Rekomandimi B7

Ministri duhet të siguroj se para iniciimit të projekteve paraprakisht kryhet procesi i shpronësimit të tokave në të cilat parashihet realizimi i projekteve si dhe ti kushtohet rëndësi përpilimit/përgatitjes të projekteve ekzekutive në mënyrë që realizimi i punimeve të bëhet sipas planeve dinamike.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B8 - Mangësi në pagesat për shpronësime

Gjetja

Neni 16.2 i Ligjit nr. 03/L-205 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 03/L-139 për shpronësimin e pronës së paluajtshme përcakton “Organi Shpronësues ia paguan, ose kërkon nga parashtruesi i kërkesës ose Përfituesi i prituri - nëse ka të këtillë - që t’ua paguajë shumën e kompensimit të përcaktuar në Vendimin Përfundimtar, Pronarit të prekur ose Zotëruesit të Interesit. Kompensimi i kërkuar në Vendimin Përfundimtar do të jetë: 2.1. shuma e përcaktuar në aktin përkatës të vlerësimit plus; 2.2. interesi në atë shumë i cili është akumuluar duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të Vendimin Përfundimtar deri në datën e pagesës. Ky interes akumulohet në shkallë prej shtatë përqind (7%) interes i thjeshtë vjetor dhe kapitalizohet në bazë vjetore.

Në katër (4) raste të testuara në vlerë 1,014,976€, kishte vonesa në pagesën e shpronësimeve prej 11 muaj deri në 13 vite pas datës së vendimit përfundimtar. Duhet theksuar se, përveç rasteve të bazuara në vendimet gjyqësore/përmbartimore apo pajtimeve gjyqësore, ministria nuk kishte paguar në asnjë rast interesin ligjor prej 7% për vonesat në kompensimin e pronareve të tokave të shpronësuara. Vlera totale e pagesave të bëra gjatë vitit 2024 që nuk janë bërë sipas vendimeve gjyqësore/përmbartimore është prej 17,768,463.29€ (përfshirë këtu pagesat e realizuara në llogarinë e mirëbesimit në BQK).

Ministria nuk ka ndërmarrë veprime edhe pse kjo çështje është ngritur edhe në vitet paraprake.

Ndikimi

Mos-aplikimi i interesit në pagesat e shpronësimit është në kundërshtim me

ligjin dhe dëmton përfituesit, respektivisht pronarët e tokave të shpronësuara.

Rekomandimi B8 Ministri duhet të siguroj buxhet të mjaftueshëm për kryerjen e obligimeve financiare të shpronësimeve si dhe të siguroj që kompensimi të bëhet në harmoni me legjislacionin e zbatueshëm. Më tutje, ministri të formojë një komision i cili do të analizojë bazën ligjore sa i përket pagesave dhe interesit të thjeshtë vjetor në lidhje me shpronësimet.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B9 - Pagesat përmes vendimeve gjyqësore

Gjetja Neni 39.1 i LMFPP nr.03/L-048, obligon Ministrinë për pagesën e çdo fature të vlefshme brenda afatit 30 ditësh nga data e pranimit të faturës apo kërkesës për pagesë. Po ashtu, edhe neni 40.1 thekson “Kur një gjykatë nxjerrë urdhër ose vendim me të cilin kërkohet nga një autoritet publik që të paguajë çfarëdo lloji të kompensimit monetar ndaj një personi dhe urdhëri ose vendimi nuk i nënshtrohet të drejtës së ankesës nga autoriteti publik ose autoriteti publik nuk e ka ushtruar këtë të drejtë me kohë, gjykata menjëherë i dërgon një kopje të urdhërit ose vendimit Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë përkatëse, për ekzekutimin e pagesës në fjalë”.

Pagesat e ekzekutuara përmes vendimeve gjyqësore në vitin 2024 ishin 2,318,367€ dhe në përgjithësi kanë të bëjnë me pagesën e shpronësimeve. Në katër (4) raste të testuara të këtyre pagesave në vlerë 836,024€, ministria përveç borxhit kryesor në vlerë 457,181€ kishte paguar shpenzime shtesë për kamatë dhe procedura gjyqësore në vlerë 378,843€.

Kjo dukuri ka ndodhur kryesisht si rezultat i ankesave të shumta ndër vite të palëve të pakënaqura me vlerësimin e pronave në vendimin përfundimtar të shpronësimit, vlerësim ky i kryer nga Departamenti i Tatimit në Pronë/Ministria e Financave.

Ndikimi Kjo situatë ka rezultuar me rritjen e kostos së ministrisë duke krijuar vështirësi në realizimin e projekteve të aprovuara për vitin përkatës/vijues.

Rekomandimi B9 Ministri në bashkëpunim me akterët e përfshirë në procesin e shpronësimit, duhet të identifikojnë dobësitë në këtë proces dhe të ndërmarrin masa në evitimin e kontesteve të shumta gjyqësore në mënyrë që mos të dëmtohet buxheti i ministrisë me kosto shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 1,977,276,834€, e pasurive jokapitale është 99,898€ si dhe e stoqeve 36,067€.

Çështja B10 - Mbajtje e pasurive në klasën jo të duhur në regjistrin e pasurisë

Gjetja

Neni 5 i rregullores Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare ka përcaktuar klasifikimin e përgjithshëm të pasurive. Ndërsa neni 6.1 përcakton se “Çdo organizatë buxhetore duhet të krijojë dhe azhurnoj regjistrin e pasurive jo financiare që i ka në menaxhimin e saj. Regjistri duhet të mbahet ndaras për çdo pasuri dhe në formë të agreguar sipas kategorive të klasifikuara në bazë të planit kontabël”.

Kemi evidentuar se Ministria ka filluar regjistrimin e tokave të shpronësuara në klasën përkatëse të pasurive “Toka”, në vlerë prej 123,918,719€, që përfshin pagesat e realizuara gjatë viteve 2022, 2023 dhe 2024. Megjithatë, procesi nuk është zbatuar në përputhje të plotë me kërkesat kontabël, ngase, regjistrimi i pagesave për shpronësimet është bërë në mënyrë të grupuar, duke përfshirë disa pagesa të ndryshme në një regjistrim të vetëm, varësisht nga periudha apo lloji i pagesës. Përkatësisht, me një numër identifikues ishin regjistruar disa parcela toke që nuk lidhen me të njëjtin projekt, gjë që krijon pasaktësi në pasqyrimin dhe menaxhimin e saktë të pasurive.

Vlen të theksohet se, edhe pas fillimit të regjistrimit në klasën e duhur (klasa e pasurive ‘Toka’), një pjesë e tokave të shpronësuara, në vlerë prej 241,996,975€, ende figuron e regjistruar gabimisht në klasën e pasurive ‘Investim në vijim’, duke vazhduar të paraqesë një pasqyrim jo të saktë të gjendjes së pasurive të institucionit.

Ministria, regjistrimin e pagesave për shpronësimin e tokave si investim në vijim, e arsyeton si pasojë të vonësive në procesin e bartjes së pronësisë te ministria për tokat e shpronësuara, si dhe për shkak të ndërlidhjes së shpronësimeve me projektet kapitale për të cilat bëhej shpronësimi i tokave. Pavarësisht kësaj, për faktin se është zbatuar regjistrimi i grupuar i tokave që nuk ndërlidhen me një projekt, si dhe që toka nuk duhet të regjistrohet fare si investim në vijim, duket se ka mungesë të njohurive rreth kërkesave të planit kontabël dhe rregullores për menaxhimin e pasurive jo financiare.

Ndikimi

Mos regjistrimi i pasurive në klasën e duhur dhe sipas parcelave të shpronësuara, ka ndikuar në nënvlerësimin e klasës së pasurive ‘Toka’ dhe pasqyrim jo të saktë të gjendjes së pasurive të institucionit.

Rekomandimi B10

Ministri duhet të siguroj se të gjitha tokat e shpronësuara për të cilat ka përfunduar kompensimi i pronarëve dhe janë plotësuar kushtet e regjistrimit, të regjistrohen në klasën e pasurive ‘Toka’, ashtu siç parashihet me planin kontabël. Regjistrimi i pasurive duhet të bëhet në mënyrë individuale për çdo njësi të tokës së shpronësuar, ose mund të grupohet vetëm në rastet kur tokat lidhen drejtpërdrejt me realizimin e një projekti specifik, siç është ndërtimi i një rruge të caktuar. Paraprakisht mbajtja e trajnimeve përkatëse për zyrtarët e pasurive do të ndikonte në shtimin e kontrolleve për mbajtjen e regjistrave të saktë dhe të plotë të pasurive jo financiare.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B11 - Mangësi në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive jo financiare**

Gjetja Neni 19.4.3 i Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare përcakton se çdo fund vit duhet të bëhet krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare. Ndërsa neni 21 i po kësaj rregulloreje ka përcaktuar kërkesat për vlerësimin e pasurive jo financiare.

Megjithëse ishin nxjerrë vendimet për themelimin e komisioneve për inventarizim dhe vlerësim të pasurive, procesi i inventarizimit të pasurive jo financiare nuk ishte finalizuar. Rrjedhimisht, nuk dihet diferenca mes gjendjes së kontabilitetit dhe inventarizimit. Raportimi i pasurive në PFV ishte bërë sipas regjistrit kontabël. Po ashtu, nuk ishte bërë fare vlerësimi i pasurive jo financiare sipas kërkesave të rregullores.

Kjo gjendje ishte kryesisht për shkak të neglizhencës dhe mungesës së njohurive nga ana e komisionit lidhur me kërkesat e rregullores për menaxhimin e pasurive.

Ndikimi Mos kryerja procesit të inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive, pamundëson marrjen e sigurisë lidhur me saktësinë dhe plotësinë e regjistrave të pasurisë.

Rekomandimi B11 Ministri duhet të siguroj se komisioni për inventarizimin e pasurive ka përgatitjen dhe njohuritë e duhura lidhur me pasuritë dhe procesin e inventarizimit, si dhe pas këtij procesi të gjitha ndryshimet të reflektohen në regjistrin e pasurive. Po ashtu, të sigurojë se kryhet vlerësimi i pasurive sipas kërkesave të udhëzuesit për menaxhimin e pasurive jo financiare.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Të arkëtueshmet

MMPHI në PFV e vitit 2024 ka shpalosur llogari të arkëtueshme në vlerë prej 4,820,625€. Këto kanë të bëjnë me obligime të pa-arkëtuara të kompanive shfrytëzuese të ujit, faturime për pompa të karburanteve, hyrje-daljet e objekteve afariste etj.

Çështja B12 - Mos ndërmarrja e veprimeve për inkasim të borxheve

Gjetja

Neni 4 i Udhëzimit Administrativ 1/2014 mbi Caktimin e Tarifave për Shfrytëzimin e tokës së rrugëve nacionale dhe rajonale përcakton se "Tarifat për shfrytëzimin e tokës për vendosjen e instalimeve dhe kyçjeve në rrugët nacionale dhe rajonale, shfrytëzimin e tokës e cila jepet me qira dhe vendosje të objekteve të përkohshme, bëhet sipas tarifave të përcaktuara". Më tutje neni 6 - Dispozitat kalimtare parasheh që me hyrjen në fuqi të këtij Udhëzimi Administrativ Ministria do të modifikoj të gjitha kontratat për shfrytëzimin e tokës të cilat i takojnë rrugëve Nacionale dhe Rajonale brenda afatit prej gjashtë (6) muaj. Po ashtu, sipas marrëveshjeve të nënshkruara me shfrytëzuesit e pronave publike përcaktohen afatet e inkasimit të të arkëtueshmeve.

Në tre (3) raste të testimit të llogarive të arkëtueshme, me një vlerë të përbashkët prej 225,843€ kemi identifikuar se Ministria kishte faturuar kontraktuesit ndër vite, por nuk kishte arkëtuar borxhet.

Në të tre (3) rastet e testuara, kontratat për shfrytëzimin e brezit rrugor ishin lidhur në vitet 1999 dhe 2000, ndërsa operatorët nuk kishin kryer pagesa që nga data e kontraktimit, përveç në një rast, ku Ministria kishte arritur të arkëtonte një shumë prej 12,096€.

Për më tepër, me hyrjen në fuqi të Udhëzimit Administrativ Nr. 01/2014 në vitin 2014, Ministria kishte faturuar kontraktuesit me tarifa të reja, por nuk kishte marrë masa për modifikimin e kontratave sipas afatit ligjor të përcaktuar në udhëzimin e ri administrativ.

Lidhur me këtë çështje është rekomanduar edhe në vitet paraprake të auditimit. Sipas dokumenteve të ofruara, ministria kishte tentuar në disa raste t'i arkëtoj borxhet përmes procedurave përmbartimore dhe gjykatës por si rezultat i kontratave dhe borxheve të vjetërsuara, faturave të pa-nënshkruara nga pranuesit, nuk është arritur të arkëtohet borxhi.

Ndikimi

Mos ndërmarrja e masave konkrete për arkëtimin e borxheve, mund të ndikojë në mos përmbushjen e planit të buxhetit për shkak të mos realizimit të të hyrave.

Rekomandimi B12

Ministri duhet të sigurojë ripërtëritjen e kontratave me shfrytëzuesit e pronave publike në përputhje me legjislacionin përkatës si dhe të krijojë mekanizma efektiv për arkëtimin e borxheve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.4 Funksioni i auditimit të brendshëm

Funksioni i auditimit të brendshëm është i themeluar me Statutin e Njesisë së Auditimit (NjAB). Kjo njësi operon me 5 auditor (drejtor dhe 4 auditor). NjAB kishte përgatitur planin vjetor të auditimit. Nga shtatë (7) auditime të planifikuara ka realizuar pesë (5) auditime. Këto raporte kanë rezultuar me 34 rekomandime, prej të cilave, rekomandime të zbatuara ishin 18, në proces 12 dhe të pa zbatuara katër (4).

Çështja B13 - Komiteti i auditimit jo funksional

Gjetja	Neni 4.1 i UA MF-NR. 01/2019 për Themelimin dhe Funksionimin e Komitetit të Auditimit në Subjektin e Sektorit Publik përcakton se çdo subjekt i sektorit publik që ka të themeluar Njësine e auditimit të brendshëm në nivel të organit kryesor sipas legjislacionit në fuqi, themelon Komitetin e Auditimit. Ministria në tetor të vitit 2022 ka shfuqizuar vendimin për themelimin e Komitetit të Auditimit, pasi nuk kishte mbajtur asnjë takim dhe nuk ishte funksional siç kërkohet me udhëzimin relevant. Edhe gjatë vitit 2024, nuk janë ndërmarrë veprime lidhur me themelimin e Komitetit të Auditimit. Kjo situatë është rezultat i mungesës së veprimeve të ndërmarra nga ministria për themelimin të komitetit të ri ashtu siç kërkohet me dispozita ligjore.
Ndikimi	Një situatë e tillë zbeh ndikimin e proceseve të kontrollit të brendshëm që kanë të bëjnë me qeverisjen dhe vlerësimin e rrezikut, si dhe pamundëson mbikëqyrjen e punës së auditimit të brendshëm dhe marrëdhënies së tij me menaxhmentin në drejtim të përmirësimit të kontrollit të brendshëm.
Rekomandimi B13	Ministri duhet të siguroj që në afat sa më të shpejtë kohor të funksionalizohet Komiteti i Auditimit në përputhje me kërkesat ligjore, në mënyrë që të zbatohet mbikëqyrja dhe mbështetja ndaj NjAB-së duke siguruar pavarësinë e kësaj njësie.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁶	2024 Shpenzimet	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet
Burimet e fondeve	265,445,995	264,587,723	205,796,197	158,165,293	127,999,741
Grante Qeveritare - Buxheti	227,303,097	215,925,237	181,347,792	144,758,446	113,850,439
Financimi përmes huamarrjes	17,182,118	17,582,118	13,933,866	804,621	1,801,248
Financimi përmes huamarrjes - klauzola e investimeve	20,960,780	31,060,780	10,504,013	12,592,573	12,077,653
Donacionet vendore	0	3	0	0	0
Donacionet e jashtme	0	19,585	10,526	9,653	270,401

Buxheti final në raport me buxhetin fillestar është zvogëluar për 858,272€. Ky ndryshim ka ardhur si rezultat i ndarjeve të reja dhe shkurtimeve buxhetore me vendime qeveritare.

Në vitin 2024 MMPHI kishte shpenzuar 205,796,197€ apo 78% të buxhetit final, pra me një rritje prej 30% në raport me vitin paraprak. Në këtë përqindje të realizimit ka ndikuar në masë më të madhe mos-shpenzimi i fondeve të ndara nga Klauzola e investimeve ku nga ky burim i fondeve në vitin 2024 nga 31,060,780€ të planifikuara, ndërsa ishin shpenzuar vetëm 10,504,013€ apo rreth 34%. Pra, zbatimi i buxhetit në përgjithësi mbetet në nivel jo të kënaqshëm dhe shpenzimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2024 Shpenzimet	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	265,445,995	264,587,723	205,796,197	158,165,293	127,999,741
Pagat dhe mëditjet	5,212,527	4,744,564	4,736,244	4,418,972	3,618,297
Mallrat dhe shërbimet	34,940,148	32,335,666	23,510,129	19,063,632	17,243,070
Komunalitë	481,490	484,490	194,850	244,868	250,641
Subvencionet dhe transferet	1,643,814	1,843,814	1,322,059	1,121,754	1,172,636
Investimet Kapitale	223,168,016	225,179,189	176,032,915	133,316,067	105,715,097

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë ekonomike të buxhetit janë dhënë më poshtë:

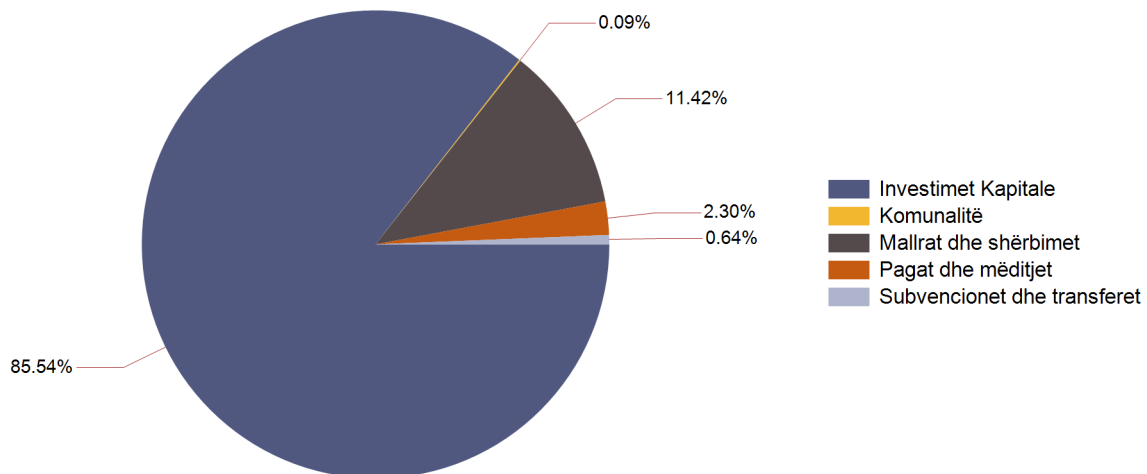
Buxheti final për paga dhe mëditje në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 467,963€. Kjo rënie ishte rezultat i vendimit të Qeverisë për kursime prej 486,809€ si dhe ndarjeve nga fondet e përcaktuara të donatorëve prej 18,846€. Realizimi i buxhetit final në këtë kategori ishte 100%.

Buxheti final për mallra dhe shërbime (përfshirë shpenzimet komunale) në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 2,604,482€. Ky ndryshim ishte rezultat i vendimeve të Qeverisë për ndarje dhe vendimeve për kursime. Realizimi i buxhetit final ishte 72%.

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte rritur për 200,000€ si rezultat i ndarjeve buxhetore me vendim të Qeverisë. Realizimi i buxhetit final në këtë kategori ishte 72%.

Buxheti final për investime kapitale në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 2,011,173€. Ky ndryshim ishte rezultat i vendimeve Qeveritare për kursime në vlerë 18,669,249€. Po ashtu, kishte ndarje të reja në këtë kategori me vendime Qeveritare në vlerë 20,680,422€. Shkalla e realizimit të buxhetit ishte 78%. Sa i përket realizimit jo të kënaqshëm të shpenzimit të buxhetit në këtë kategori kanë ndikuar disa faktorë, si tej zgjatja e procedurave të prokurimit për projekte të reja si rezultat i ankesave të shumta të operatorëve në OSHP. Po ashtu, buxheti për investime kapitale kryesisht ka qenë i orientuar në projektet në vazhdim të cilat kanë qenë të kontraktuara para vitit 2024.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2024

Të hyrat e realizuara nga MMPHI në vitin 2024 ishin në vlerë 4,702,067€. Të hyrat jo tatimore kryesisht kanë të bëjnë me të hyra të realizuara nga taksat e lejeve të vozitjes, licencat për transport të mallrave, të hyrat nga shfrytëzimi i ujit, licencat për shfrytëzimin e pyjeve, licenca tjera për afarizëm etj, ndërsa të hyrat tjera kanë të bëjnë me të hyrat nga kthimi i mjeteve nga viti i kaluar.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti filleshtar	Buxheti final	2024 Pranimet	2023 Pranimet	2022 Pranimet
Totali i të hyrave	6,249,811	6,249,811	4,702,067	5,071,471	4,691,164
Të hyrat jo tatimore	6,249,811	6,249,811	4,695,844	5,001,101	4,658,223
Të hyrat tjera	0	0	6,224	70,370	32,942

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV të vitit 2023 ka rezultuar me 15 rekomandime kryesore. Ministria kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna.

Megjithatë, veprimet e ndërmarra për adresimin e rekomandimeve nuk ishin të mjaftueshme, ngase deri në fund të auditimit tonë për vitin 2024, vetëm dy (2) rekomandime ishin zbatuar si dhe 13 rekomandime të tjera nuk ishin zbatuar.

Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

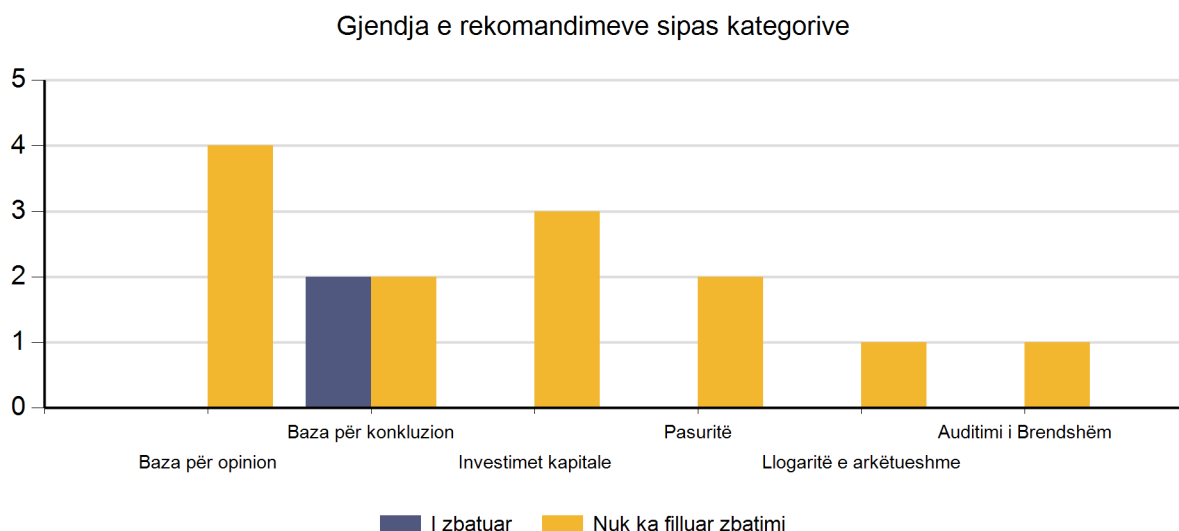

Tabela 4. Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2023	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për opinion	Ministri duhet të shtojë kontrollet në regjistrimin e pasurive si dhe të siguroj që departamentet përkatëse të bashkëpunojnë me zyrtarin e pasurive për të identifikuar të gjitha projektet e përfunduara, në mënyrë që pasuritë të regjistrohen si pasuri në përdorim dhe të llogaritet zhvlerësimi i tyre. Tutje, të siguroj se regjistri i pasurive është i plotë, pasuritë janë regjistruar drejtë dhe reflektojnë vlerën e saktë të tyre në regjistra. Po ashtu, të sigurojë se të gjitha shpenzimet të cilat nuk i plotësojnë kriteret e shpenzimeve kapitale e të cilat janë regjistruar si pasuri kapitale duhet të fshihen nga regjistri i pasurive. Me fokus të shtuar, duhet të trajtohen të gjitha pagesat regjistruara në regjistrin e pasurive që ndërlidhen me procesin e shpronësimeve të realizuara ndër vite bazuar në vendimet gjyqësore/përmbartimore.	Edhe këtë vit janë identifikuar disa pasuri të paregjistruara si dhe regjistrime të gabuara të pasurive jo kapitale në SIMFK.	Nuk ka filluar zbatimi
2.	Baza për opinion	Ministri duhet të siguroj që detyrimet kontingjente prezantohen në shuma të sakta dhe se mbahen evidenca të plota me dëshmi mbështetëse lidhur me çështjet që janë në procedurë gjyqësore.	Edhe këtë vit shpalosja e detyrimeve kontingjente nuk ishte e saktë.	Nuk ka filluar zbatimi
3.	Baza për opinion	Ministri duhet të sigurojë se janë ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme që pagesat dhe regjistrimi i shpenzimeve të bëhen në kodet ekonomike përkatëse, për të mundësuar raportim të drejtë të tyre në PFV në përputhje me planin kontabël.	Edhe këtë vit kemi identifikuar keq klasifikim të shpenzimeve në kategorinë Mallra dhe shërbime dhe Investime kapitale.	Nuk ka filluar zbatimi
4.	Baza për opinion	Ministri duhet të analizoj situatën e krijuar duke siguruar se janë vlerësuar të gjitha mundësitë për gjetjen e një zgjidhje, dhe të ndermerren veprime të cilat janë në përputhje me kërkesat ligjore.	Gjendja në raport me vitin paraprak lidhur me këtë kategori të të punësuarve ishte e njëjtë.	Nuk ka filluar zbatimi
5.	Baza për konkluzion	Ministri duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës kontrolle të duhura në respektimin e dispozitave ligjore, përkatësisht kushteve të pagesave të parapara sipas llojit të kontratave, në mënyrë që të mos krijohen shpenzime përtej planifikimit të tyre kontraktual.	Edhe këtë vit kishte tejkalim të vlerave të kontratave.	Nuk ka filluar zbatimi

6.	Baza për konkluzion	Ministri përmes menaxherëve të kontratave duhet të sigurohet se për çdo devijim nga termat dhe kushtet e kontratave të kërkojnë pëlqimet paraprake dhe aprovimet përkatëse në përputhje me rregullat e aplikueshme.	Edhe në këtë vit kemi hasur në tejkalime të sasive të kontraktuara pa aprovimin paraprak nga ZKA.	Nuk ka filluar zbatimin
7.	Baza për konkluzion	Ministri duhet të sigurojë që aplikohen masat e duhura të kontrollit të cilat japin siguri se zbatohen kërkesat e nenit 35.3 të LPP-së, dhe të sigurojë që zhvillohen procedurat e duhura të prokurimit.	Nuk kemi evidentuar mangësi të tilla gjatë vitit aktual.	I zbatuar
8.	Baza për konkluzion	Ministri duhet të sigurojë se Zyrtari Përgjegjës i Prokurimit ka një mbikëqyrje ndaj komisioneve të vlerësimit, në mënyrë që, në rastet kur oferta përmban çmime jo normalisht të ulëta, të sigurohet se përfituesi i kontratës do të qëndroj prapa ofertës së tij. Kjo duhet të bëhet përmes veprimeve të konfirmuara siç i parashohin rregullat e prokurimit, dhe se vendimi për dhënie të kontratës bëhet vetëm pas marrjes së sigurisë se të gjitha kërkesat janë përbushur.	Nuk kemi evidentuar mangësi në procedurat e prokurimit gjatë vitit aktual.	I zbatuar
9.	Investimet kapitale	Ministri duhet të sigurojë se para inicimit të projekteve paraprakisht kryhet procesi i shpronësimit të tokave në të cilat parashihet realizimi i projekteve si dhe ti kushtohet rëndësi përpilimit/përgatitjes të projekteve ekzekutive në mënyrë që realizimi i punimeve të bëhet sipas planeve dinamike.	Edhe këtë vit kemi hasur vonesa në realizimin e projekteve kapitale. Nga pesë projekte të theksuara në raportin paraprak, tre prej tyre vazhdojnë të jenë në vonesa si dhe katër projekte janë të vitit aktual.	Nuk ka filluar zbatimin
10.	Investimet kapitale	Ministri në bashkëpunim me aktorët e përfshirë në procesin e shpronësimit, duhet të identifikojnë dobësitë në këtë proces dhe të ndërmarrin masa në evitimin e kontesteve të shumta gjyqësore në mënyrë që mos të dëmtohet buxheti i ministrisë me kosto shtesë.	Edhe këtë vit janë identifikuar raste të njëjta.	Nuk ka filluar zbatimin
11.	Investimet kapitale	Ministri duhet të sigurojë buxhet të mjaftueshëm për kryerjen e obligimeve financiare të shpronësimeve si dhe të sigurojë që kompensimi të bëhet në harmoni me legjislacionin e zbatueshëm. Më tutje, ministri të formojë një komision i cili do të analizojë bazën ligjore sa i përket pagesave dhe interesit të thjeshtë vjetor në lidhje me shpronësimet.	Edhe këtë vit gjendja është e njëjtë.	Nuk ka filluar zbatimin

12.	Pasuritë	Ministri duhet të siguroj se komisioni për inventarizimin e pasurive ka përgatitjen dhe njohuritë e duhura lidhur me pasuritë dhe procesin e inventarizimit, si dhe pas këtij procesi të gjitha ndryshimet të reflektohen në regjistrin e pasurive. Po ashtu, të krijoj komisionin i cili do kryej vlerësimin e pasurive sipas kërkesave të udhëzuesit për menaxhimin e pasurive jo financiare.	Edhe këtë vit janë evidentuar mangësi në procesin e inventarizimit/vlerësimit të pasurive.	Nuk ka filluar zbatimi
13.	Pasuritë	Ministri duhet të siguroj se të gjitha tokat e shpronësuara për të cilat ka përfunduar kompensimi i pronarëve dhe janë plotësuar kushtet e regjistrimit, të regjistrohen në klasën e pasurive 'Toka', ashtu siç parashihet me planin kontabël.	Përkundër veprimeve të ndërmarra, përsëri kemi evidentuar mangësi të ngjashme në vitin aktual.	Nuk ka filluar zbatimi
14.	Llogaritë e arkëtueshme	Ministri duhet të sigurojë ripërtëritjen e kontratave me shfrytëzuesit e pronave publike në përputhje me legjislacionin përkatës si dhe të krijojë mekanizma efektiv për arkëtimin e borxheve.	Edhe gjatë vitit 2024, ministria nuk kishte bërë ripërtëritjen e kontratave dhe nuk kishte arritur të bëjë inkasimin e borxheve.	Nuk ka filluar zbatimi
15.	Auditimi i Brendshëm	Ministri duhet të siguroj që në afat sa më të shpejtë kohor të funksionalizohet Komiteti i Auditimit në përputhje me kërkesat ligjore, në mënyrë që të zbatohet mbikëqyrja dhe mbështetja ndaj NjAB-së duke siguruar pavarësinë e kësaj njësie.	Edhe këtë vit komiteti i auditimit nuk ishte funksional.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Mjellma Dibra, Drejtore e Auditimit

Ylber Sadiku, Udhëheqës i ekipit

Refiqe Morina, Anëtare e ekipit

Hysen Restelica, Anëtar i ekipit

Lumturije Sopi, Anëtare e ekipit

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁷ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁸, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjera", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ 1.Kontrata për Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 regjioni i Prizrenit 1- Lot 8 me çmim për njësi 35,221.93€ në 18 pozicione sasia/ vlera e parashikuar ishte 109,452€ (në vlerë të përbashkëte) 2. Kontratat Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 çmim për njësi 6,814.02 në 17 raste në vlerë 34,685€ dhe tejkalmi i kontratës në vlerë prej 198,490.60€.3.Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Gjakovës lot 14 çmim për njësi 57,513€ dhe tejkalmi i kontratës në vlerë prej 199,923€.4.Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Peja 2 llot 7 çmim për njësi 58,909€ ne 5 raste në vlerë 112,745€. 5. Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Prishtina2 Lot 2 çmimi për njësi 61,934€ në 48 raste vlera 164,716€ dhe tejkalmi i kontratës në vlerë prej 115,128€. 6. Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Peja 1 llot 6 çmimi për njësi 93,553€ n ë 26 pozicione vlerë 42,244€. 7.Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Mitrovica 1 lot 4 çmimi për njësi 29,312€ tejkalmi të pozicioneve 22 pozicione në vlerë 95,025€ 8. Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Ferizaj llot 10 çmimi për njësi 29,295€ - tejkalmi ne 22 raste në vlerë 75,554€. 9. Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Prishtina 3 Lot 3 çmimi për njësi 35,223€ ndërsa tejkalmi 58 pozicione në vlerë 176,989€. 10.Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Gjilanit 2 llot 13 çmimi për njësi 32,180€ në 55 pozicione në vlerë 156,108€ 11. Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Ferizaj 1 lot 10 çmimi për njësi 29,295€ ne 48 raste në vlerë 123,073€ tejkalmi i kontratës në vlerë prej 119,415€(në vlerë të përbashkët). 12 Mirëmbajta verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe rajonale të Kosovës për vitet 2022-2023,2023-2024 dhe 2024-2025 Regjioni i Mitrovica 2a1 në 2 raste në vlerë 105,202€.13.Kontrata Mirëmbajta verore dhe dimërore e auto dhesë A6 Arbër Xhaferi llot 3 çmimi për njësi 88,472€ Tejkalmi i 38 raste në vlerë 72,720€ (në vlerë të përbashkët)
- ⁶ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁷ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁸ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.